

BROJ 2
NOVEMBAR 2016

SPAJALICA

KANCELARIJA ZA BUDŽETSKO I FINANSIJSKO POSLOVANJE

SPAJALICA

Časopis za ekonomsko – pravno
poslovanje

IZDAVAČ

Kancelarija za budžetsko i
finansijsko poslovanje – Public
Finance Office doo.
Vojvođanskih brigada 28
21000 Novi Sad
Tel: 021/3000 307
www.javnefinansije.rs

UREDNIK

Blažo Popović

TEHNIČKA PRIPREMA

Pierre's Design

TIRAŽ

500 primeraka

Štampa "Pierre's Design",
Petrovaradin

IZLAZI

kvartalno

© copyright 2016

Sva prava zadržana.

Svako javno publikovanje bez
navođenja preuzetog materijala podleže
zakonu o kršenju autorskih prava.

Sadržaj

ULOGA INTERNE REVIZIJE KOD KORISNIKA JAVNIH SREDSTAVA <i>Vesna Jovičić</i>	4
IZVEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI KOD KORISNIKA JAVNIH SREDSTAVA <i>Lazar Ignjatov</i>	8
ZAŠTITA PRAVA U POSTUPCIMA JAVNIH NABAVKI U REPUBLICI SRBIJI <i>Saša Varinac</i>	14
UVOD U JAVNO PRIVATNO PARTNERSTVO U REPUBLICI SRBIJI <i>Ivana Lekić, Saša Nakov</i>	25
PRIMERI DOBRE PRAKSE - OPŠTINA ŽABALJ JAVNO-PRIVATNO PARTNERSTVO U OPŠTINI ŽABALJ	32
KANCELARIJA ZA BUDŽETSKO I FINANSIJSKO POSLOVANJE DOO, NOVI SAD - PFO	33
Plan aktivnosti PFO do kraja 2017 godine:	34

ULOGA INTERNE REVIZIJE KOD KORISNIKA JAVNIH SREDSTAVA

VESNA JOVIČIĆ

ZAŠTO SE USPOSTAVLJA INTERNA REVIZIJA?

Interna finansijska kontrola u javnom sektoru je ključ koji će osigurati dobro upravljanje i zaštitu javnih sredstava, kao i usklađivanje sa zahtevima iz Poglavlja 32: Finansijska kontrola za potrebe pregovora o pristupanju Srbije u EU. Što je potrebna priprema za članstvo u Evropsku uniju i da se postojeći sistemi upravljanja javnim sredstvima i njihove kontrole prilagode i unaprede u skladu sa zahtevima Evropske unije.

REGULATORNI OKVIR

Sistem interne finansijske kontrole (IFKJ) uređen je Zakonom o budžetskom sistemu. Ovim zakonom utvrđene su komponente sistema IFKJ. Okvir propisan Zakonom o budžetskom sistemu, razrađen je u pravilnicima:

-Pravilnik o zajedničkim kriterijumima i standardima za uspostavljanje, funkcionisanje i izveštavanje o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru;

Pravilnik o zajedničkim kriterijumima za organizovanje i standardima i metodološkim uputstvima za postupanje i izveštavanje interne revizije u javnom sektoru;

Pravilnik interne revizije propisuje da korisnici javnih sredstava mogu da uspostave funkciju interne revizije, organizovanjem posebne funkcionalno nezavisne organizacione jedinice za internu reviziju u okviru korisnika javnih sredstava, a obavezno kod ministarstava i korisnika javnih sredstava sa preko 250 zaposlenih; obavljanjem interne revizije od strane jedinice interne revizije drugog korisnika javnih sredstava na osnovu sporazuma; i kada ne postoje uslovi za organizovanje poslove jedinice za internu reviziju može da obavlja i interni revizor zaposlen kod korisnika javnih sredstava.

DEFINICIJA INTERNE REVIZIJE

Interna revizija predstavlja nezavisnu i objektivnu ocenjivačku i konsultantsku aktivnost osmišljenu da „uveća vrednost“ i poboljša poslovanje organizacije. Interna revizija kroz sistematičan i disciplinovan pristup koji primenjuje u ocenjivanju aktivnosti organizaciji pomaže u ostvarivanju ciljeva.

Interna revizija kao usluga se pruža u okviru organizacije i razlikuje se od uloge eksterne revizije.

Interni revizori ne idu prema svom nahođenju u reviziju. Interni revizori vrše reviziju na osnovu godišnjeg plana revizije. Godišnji plan revizije je potpisan od strane najvišeg rukovodioca kod korisnika javnih sredstava. Godišnji plan revizije se donosi na osnovu strateškog plana revizije, koji takođe potpisuje rukovodilac korisnika javnih sredstava.

Nezavisnost - koncept nezavisnosti je fundamentalan. Interna revizija ne može da opstane ako nije objektivna. U svim definicijama interne revizije se javlja element nezavisnosti, iako su stepeni te nezavisnosti i pitanja kako se to postiže posebni predmeti. Funkcija revizije mora biti razdvojena od drugih funkcija kod korisnika javnih sredstava, kako bi bilo koristi od iste.

Uveravanje i konsalting - Interni revizor pruža uveravanje u razumnoj meri da će se ciljevi sistema ostvariti i daje određene preporuke za poboljšanje sistema funkcionisanja i unapređenja sistema funkcionisanja interne kontrole.

Aktivnost - suštinska je činjenica da je funkcija interne revizije aktivnost. To znači da je ona definisana kao usluga, mada nije obavezno da se pruža u samoj organizaciji (na primer ta usluga se može naručiti i od spoljnog saradnika)

Kreiranje dodatne vrednosti - interna revizija nije sama sebi cilj, mora da ima sluha za ciljeve i potrebe organizacije. Dodavanje vrednosti treba da bude na vrhu liste prioriteta izvršnih rukovodilaca revizije i ta odlika treba da rukovodi čitavim procesom revizije.

Unapređenje poslovanja organizacije - interni revizori postoje da bi popravili stanje u organizaciji, a ne da vrše inspekciju i da love greške. Jel interni revizori ne kažnjavaju ,oni imaju dijametralno suprotnu ulogu od inspekcije. Rezultat rada internog revizora:

Pomaganje oranzacije u postizanju ciljeva - Zadatak interne revizije je čvrsto postavljen oko korporativnih ciljeva jedne organizacije. Učiniti organizaciju uspešnom je glavni cilj revizije.

Sistematski, disciplinovani pristup - suština profesionalnosti interne revizije je što se očekuje da interni revizori primenjuju sistematski i disciplinovani pristup poslu.

Procena i unapređenje - interna revizija podrazumeva upotrebu tehnika za ocenjivanje koje se primenjuju profesionalno i nepristrasno da bi se dobili pouzdani rezultati.

Efektivnost - Kompleksnost koja se krije iza koncepta efektivnosti je velika, i ugrađivanjem iste u definiciju revizije, obim revizije postaje vrlo širok.

Postoji niz različitih vrsta revizija, ali su sledeće najčešće:

- revizija sistema;
- suštinska revizija;
- revizija uspešnosti (performansi);
- finansijska revizija;
- revizija informacionih sistema; i
- revizija ugovora.

Ovlašćeni interni revizori u javnom sektoru uglavnom vrše reviziju sistema.

Šta je revizija sistema?

1. Revizija sistema je strukturisana analiza i ocena mere u kojoj sistem internih kontrola obezbeđuje ostvarivanje ciljeva organizacije i uključuje:

- analiziranje sistema organizacije u okviru procene potreba za revizijom, što internim revizorima omogućava da sisteme vide kroz perspektivu:
  - rizika koji su vezani za sisteme i njihovog značaja (materijalnosti) za organizaciju;
  - delova organizacije na koje oni utiču; i
  - veze među različitim sistemima.
- procenu funkcionisanja kontrola u okviru sistema sa ciljem da se formira stav u pogledu pouzdanosti sistema da bi se rukovodstvu pomoglo u ostvarivanju ciljeva;
- pružanje potvrde rukovodstvu organizacije da sistemi funkcionišu na planirani način;
- konstruktivne i praktične preporuke za jačanje sistema i upravljanje identifikovanim rizicima; i
- korišćenje nalaza revizija vezanih za pojedinačne sisteme za opštu potvrdu adekvatnosti kontrola.

Revizija sistema obično sadrži sledeće etape:

- upoznavanje i snimanje sistema kroz:
  - utvrđivanje ciljeva sistema;
  - utvrđivanje svih aktivnosti, uključujući inpute, procedure i rezultate ;
  - utvrđivanje ciljeva kontrola;
  - identifikovanje rizika; i
  - identifikovanje kontrola.
- ocena kontrola u odnosu na rizike;
- testiranje kontrola kako bi se utvrdilo da li su pouzdane;
- donošenje zaključaka kroz analizu onoga što je otkriveno tokom ocene i testiranja, kako bi se formiralo mišljenje o pouzdanosti i adekvatnosti internih kontrola. Revizija sistema se dosta koristi u internoj reviziji.

Akcentat je upravo na oceni funkcionisanja internih kontrola. Sistemi koji mogu biti predmet interne revizije primera radi su: sistem plata, sistem javnih nabavki, sistem izveštavanja i računovodstva, sistem planiranja i budžetiranja, IT sistem i drugi sistemi koje imate shodno vašoj organizacionoj strukturi. Obično je predmet revizije prethodna budžetska godina, s tim što predmet revizije može biti i tekuća godina do dana otpočinjanja revizije. Kada su u pitanju vanredne revizije, vanredne revizije se sprovode na zahtev rukovodioca i mogu da obuhvate i više godina posmatranja. Akcentat internog revizora je na opisu sistema. Opis sistema je nužno da razume interni revizor. Iz opisa sistema se identifikuju postojeće kontrole koje postoje u sistemu i uobičajeno je da neke preporuke uporište imaju u opisu sistema. Primera radi ako vam interni revizor postavi pitanje da li imate napisane procedure za određeni sistem koji je predmet revizije, a vaš odgovor bude ne, logično je da se to u postupku revizije ne može testirati i da će u nacrtu izveštaja stajati konstatacija: Iz opisa sistema se jasno vidi da ne postoje pisane procedure. Time će preporuka biti da je potrebno da se

vedu pisane procedure za sistem koji je predmet revizije.

Komunikacija u internoj reviziji je vrlo važna na relaciji interni revizor i zaposleni –odnosno kontakt osobe u reviziji. Šta podrazumeva dobra komunikacija? Podrazumeva otvorenu saradnju, u smislu da ćete internom revizoru reći o svim problemima koji smatrate da postoje, da ćete mu pružiti svu dokumentaciju blagovremeno. Razgovori su ključni deo procesa revizije i predstavljaju važan način za dobijanje i potvrdu podataka i činjenica koji se odnose na funkcionisanje sistema i kontrola. Istovremeno, razgovori predstavljaju i priliku da se ostvari dobra saradnja između službe za internu reviziju i subjekata revizije, kao i da kod subjekta revizije ostavite utisak profesionalnosti.

Autor

VESNA JOVIČIĆ

Samostalni koordinator -ovlašćeni interni revizor u javnom sektoru. Zaposlena u Ministarstvu finansija RS.

Diplomirani ekonomista,Ekonomski fakultet,Univerzitet u Beogradu.

Dugogodišnje iskustvo na računovodstveno-finansijskim poslovima, spoljnotrgovinskim poslovima, poslovima buđetske kontrole,poslovima interne revizije, finansijskog upravljanja i kontrole.

Predavač iz oblasti interne finansijske kontrole i ovlašćeni predavač iz oblasti javnih nabavki.

Zaposlena u Ministarstvu finansija od 2004-2008.godine na random mestu budžetskog inspektora,od 2008 do danas na poslovima samostalnog koordinatota u Centralnoj jedinici za harmonizacija.Od 1990..godine-2004.na, poslovima izvoza u privredi,kao i na racunovodstveno fianansijskim poslovima na random mestu šefa racunovodstva.

Dodatne kvalifikacije:ovlašćeni racunovođa.,ovlašćeni interni revizor u javnom sektoru,ovlašćeni predavač za javne nabavke.

Ucesnik velikog broja konferencija,seminara programa obuke iz oblasti interne finansijske kontrole I interne revizije. Autor velikog broja tekstova iz oblasti interne revizije i finansijskog upravljanja i kontrole.

